

Egyházi Képvisező Tanács

június 19-én tartotta a II. évnegyedi ülését. Tárgysorozatán szerepeltek mindazok a jelentések, melyek a március 19 és június 16 közötti időben végzett egyházi tevékenységről számoltak be. Az E.K. Tanács tudomásul vette a különböző szakbizottságok és a Protestáns Teológiai Intézet Tanácsa jegyzőkönyvét. Végül foglalkozott a lelkésztovábbképző tanfolyam rendezésével és időszerű anyagi kérdésekkel.

Lelkészi értekezletek

A II. negyedévi közérdekű és teológiai lelkészi értekezleteket június 5—13 között tartották Kolozsvár-Napocán, Marosvásárhelyen, Tarcsafalván és Felsőrákoson. A közérdekű értekezletek tárgyát képezte: „A törvények tiszteletbentartása, a becsület, a helyes és felelős életvitel, mint egyházunk lelkészeinek és híveinek alapvető magatartása“ című előadás, melyet dr. Szabó Árpád teológiai tanár készített. A teológiai értekezleteken dr. Erdő János tartott előadást „A kijelentés alapfogalmai“ címen. A teológiai értekezleteken elhangzott még Benczédi Ferenc küüllődombói lelkész „A családvédelem, mint lelkészi szolgálat“ című előadása. A lelkészi értekezletek az elhangzott előadásokat részletesen megtárgyalták.

Az értekezletekkel kapcsolatos, a továbbképzést szolgáló istentiszteleten Kolozsvár-Napocán Balázs Tamás komjátszegi, Tarcsafalván Pap László bözödkőrispataki és Felsőrákoson Várady Zoltán kálnoki lelkész végezte a szószéki szolgálatot. A szolgálatok kiértékelésére a következő nap került sor.

A lelkészi értekezleteken az egyházi központot dr. Kovács Lajos püspök, dr. Erdő János főjegyző és András György előadótanácsos képviselték.

Lelkésznevelés

A II. félévi vizsgákat a Protestáns Teológiai Intézetben május 26 és június 26 között tartották meg. Hallgatóink vizsgai kötelezettségeiknek eleget tettek.

Legációk szolgálatot teljesített minden hallgató húsvét és pünköst alkalmával a különböző, legátust fogadó egyházközsegekben.

A *Teológiai Intézet évzáró ünnepélyét* június 29-én tartotta. Az évzáró istentiszteleten dr. Szabó Árpád teológiai tanár prédikált Mt 5,41 alapján.

A *Protestáns Teológiai Intézet Tanácsa* június 24-én tartott ülésén dr. Péntek Árpád professzor afiát újraválasztotta a rektori tisztségbe az 1986—87/1989—90 évek ciklusára. Rektor afia életére és szolgálatára Isten áldását kérjük.

Püspöki vizitáció

Április 2—10, valamint május 4—12 között dr. Kovács Lajos püspök folytatta vizitációját a maros-küküllői egyházkörben. A tizennyolc nap alatt a következő egyházközségeket látogatta meg: Sáros, Vadad, Iszló, Nyárádszentmárton, Jobbágyfalva, Ikland, Medgyes, Nyárádszentlászló, Szentháromság, Székelykál, Szentgerice, Nyárádgálfalva és Nyomát, valamint a kisadorjáni társegyházközséget, és a nagy-ernyei, buzaházi, nyárádszeredai és süketdemeterfalvi leányegyházközségeket. A vizitációban részt vett dr. Kovács Lajosné főtisztelendőasszony, dr. Barabássy László főgondnok, András György előadótanácsos, Tana Ferenc főszámvevő, Kolcsár Sándor esperes, Inczeffy Károly és dr. Murvay Sámuel felügyelőgondnok. A vizitáció alkalmával az egyházközségekben keblitanácsi ülést tartottak, megvizsgálták az egyházközség belső életét, ügyvitelét, ingó és ingatlan vagyonát. Minden gyülekezetben istentiszteletet tartottak, amelyen a lelkészi szolgálatot dr. Kovács Lajos püspök végezte. A püspöki vizitáció valamennyi egyházközségben szeretvendégséggel ért véget.

Felekezeti teológiai konferencia

A 47. felekezeti teológiai konferenciát május 20—23 napjaán tartották a bukaresti Ortodox Teológiai Intézetben, „A földön békesség“ főtemával, melyről három előadás hangozott el.

Az első előadást „Dicsőség az Istennek és a földön békesség“ címmel Alexe Ștefan a bukaresti ortodox teológiai intézet professzora tartotta. A második előadást „Legyen meg a te akaratom, mint a mennyben, úgy a földön is“ címen dr. Gálfy Zoltán, a Protestáns Teológiai Intézet professzora készítette el, és dr. Péntek Árpád rektor terjesztette elő. A harmadik előadást „A teremtés egysége. Ökológiai problémák a bibliai teremtéstörténet fényében“ címmel Nicolae Dură a nagyszebeni ortodox teológiai intézet tanársegéde tartotta. Az előadások elhangzása után a résztvevők megtárgyalták a konferencia főtemájával kapcsolatos kérdéseket, majd a rektorok bizottsága által megfogalmazott konklúziókat elfogadták, melyek közül a következőket emeljük ki:

a. Az élet és teremtett világ létének alapvető feltétele a béke, ami nem más, mint Isten tökéletességének megnyilatkozása az ő teremtményeiben.

b. A béke Isten akarata annak érdekében, hogy már itt a földön megvalósuljon Istenországa, az „igazság, békesség és Szent Lélek által való öröm“ országa (Róm 14,17).

c. Isten akaratával való azonosulásunk magába foglalja a teljes és aktív részvételünket azokban a közös erőfeszítésekben, amelyek a béke

megvalósítását szolgálják a teljes leszerelés által, a népek fejlődése és jóléte érdekében.

d. Ma a béke védelme egyet jelent az élet és az isteni teremtés egységének a védelmével, amelyet súlyosan veszélyeztetnek a nukleáris kísérletek és a fegyverkezési hajszák fokozódása. Ezek megbontják a föld ökológiai egyensúlyát.

e. Az ember legyen Isten munkatársa a teremtés egységének és integritásának a megőrzésében.

f. A teremtés egységének és integritásának megőrzése a következő feladatokat követeli meg az egyházaktól: imádkozás a béke érdekében, felelős erkölcsi magatartásra buzdítani azokat, akik a fejlett nukleáris kutatások eredményeinek birtokában vannak, a vallásos emberek nevelése a teremtés értékeinek helyes felhasználására, és együttműködés mindazokkal, akik a teremtés integritásának megőrzéséért munkálkodnak.

g. Az egyházak feladata napjainkban az, hogy támogassák azokat a kezdeményezéseket, amelyek egy igazságos béke megteremtését szolgálják. A romániai egyházak hivatása: minden eszközzel támogatni népünk és Nicolae Ceaușescu államelnöknek a nukleáris fegyverkezés megállítását és az általános leszerelés érdekében történő kezdeményezéseit és tevékenységét, valamint együttműködni minden békeszerető erővel.

A konferencia második napján közérdekű előadás hangzott el „Románia, Nicolae Ceaușescu államelnök új és lelkesítő békefelhívásai” címmel dr. Nestor Vornicescu metropolita részéről. Ezt követően a résztvevők meghallgatták a Szocialista Demokrácia és Egység Frontja Nyilatkozat-Felhívását. Végezetül a konferencia üdvözlő táviratot küldött Nicolae Ceaușescu államelnöknek.

Személyi változások

Halmágyi Pál, bethlenszentmiklósi lelkész április 1-től nyugalomba vonult. Teológiai tanulmányait a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémián végezte 1935—1939 között. Lelkeszi szolgálatát a brassói egyházközségben kezdte meg segédlelkészi minőségben 1939. szeptember 1-től. 1941. február 1-től szeptember 1-ig a sinfalvi egyházközségben szolgált mint segédlelkész, majd 1941. szeptember 1-től nyugalombavonulásáig a bethlenszentmiklósi egyházközségben teljesített szolgálatot. Lelkeszi munkáját hivatásszerűen, hűséggel és ügybuzgósággal végezte. Lelkeszi munkája mellett részt vett az énekvezérképzésben, egyházi ének és zenekultúrának fejlesztésében. Nyugdíjas éveire Isten áldását kérjük.

Balácsi László, szentháromság-kisadorjáni lelkész április 30-tól lelkeszi állásáról lemondott.

Benedek Jakab gyakorló segédlelkészt, püspök fia június 1-től áthelyezte a csokfalvi egyházközségbe.

■ *Lelkeszbeiktató ünnepély* A szőkefalva-küküllőszéplaki egyházközség április 27-én tartotta Nagy László lelkész beiktató ünnepélyét. A kinevező irat felolvasása után Nagy László megtartotta beköszöntő pré-

dikációját Jer 1,4—8 alapján. Ezt követően Kolcsár Sándor esperes iktatta be az új lelkészt állásába a 2Tim 2,15 alapján. Az új lelkészt az egyház nevében dr. Barabássy László főgondnok, az egyházkör részéről Inceffy Károly felügyelőgondnok, a lelkészek nevében Fazakas Endre dícsőszenzmártoni és a szülőfalu nevében Bencző Dénes homoródalmási lelkész köszöntötte. A gyülekezet részéről többen köszöntötték az új lelkészt és fejezték ki jókívánásaikat. A beiktató ünnepély szeretetvendégséggel ért véget.

■ *Az Angol Unitárius Egyház* évi közgyűlését április 4—7 napjain tartotta a Leicester-i egyházközségben. A következő évre a közgyűlés dr. Sheila Crosskey orvosnőt választotta elnökké.

■ *Az Amerikai Unitárius Univerzalista Egyház* május 23-án ünnepelte a két egyház egyesülésének 25 éves évfordulóját.

1960. május 23-án az Amerikai Unitárius Társulat és az Amerikai Univerzalista Egyház kiküldöttei Bostonban megszavazták a két egyházi szervezet egyesülését „Amerikai Unitárius Univerzalista Társulat” címen. 1861. május 11-én pedig, szintén Bostonban, az alkotmány és belső ügyrendi szabályzatok elfogadásával és a tisztségviselők megválasztásával kezdetét vette az Unitárius Univerzalista Társulat történeti létezése. Az egyesülés létrehozásában maradandó érdemeket szereztek: dr. Dana McLean Greeley, az Amerikai Unitárius Társulat utolsó elnöke és az Unitárius Univerzalista Társulat első elnöke, dr. Philip R. Giles, az amerikai Univerzalista Egyház utolsó szuperintendense, dr. William B. Rice unitárius lelkész, az egyesítési bizottság elnöke.

■ *A Nyugateurópai Parlament* szocialista küldötteinek egy csoportja április folyamán látogatást tett országunkban. Április 25-én a kolozsvár-napocai Ortodox Érsekségen találkoztak az ortodox, református, unitárius és evangélikus egyházak képviselőivel. Egyházunk részéről dr. Kovács Lajos püspök vett részt a találkozón András György előadónácsos kíséretében. A megbeszélés tárgya hazánk állampolgárainak szabad vallásgyakorlata volt.

■ *A válási tilalom.* Európában csak az Ír Köztársaság és Málta az olyan ország, ahol továbbra is érvényben van a válási tilalom. Az írországi június végi népszavazás nem értett egyet a kormányzó pártok azon törvényjavaslatával, hogy abban az esetben, ha a házastársak több mint öt éve nem élnek együtt, el lehessen rendelni a válást.

■ *Az analfabétizmus felszámolásáért küzdő nemzetközi egyesület* legutóbbi római értekezletén bejelentette, hogy az írástudatlanok száma mintegy milliárd a világon. Annak ellenére, hogy több országban erőfeszítést tettek az írástudatlanság felszámolására, az analfabéták száma továbbra is nő, s az 1970-ben számontartott 760 millióhoz még mintegy 300 millió adódott. A lakosság összlétszámához viszonyítva a legtöbb analfabéta Afrikában (163 millió), Ázsiában (785 millió), Latin-Amerikában (50 millió) és az arab államokban (60 millió) él. Az írástudatlanság eszerint a gyengén fejlett földrészek országaiban jelentkezik.

■ *Földünk lakossága* minden percben 156 személlyel nő. Az ENSZ Népszépi Alapjának közzétett statisztikai adatai szerint 2000-ben földünknek 6,12 milliárd lakosa lesz a jelenlegi 4,92 milliárddal szemben.

■ *Földünk városiasodása* gyors ütemben folyik. Az ENSZ statisztikák szerint 2010-ben az emberiségnek több mint fele fog városban élni. A városiasodás ütemének növekedése sokrétű, bonyolult kérdések elé állítja az emberiséget. Ezeket a kérdéseket vizsgálták meg a demográfiai problémákkal és a városok jövőjével foglalkozó nemzetközi értekezleten, amelyet az ENSZ Népszépi Alapjának az égisze alatt tartottak Barcelonában május 19 és 22 között.

■ *Dr. Gönczy Lajos* a volt kolozsvári Református Teológiai fakultás tanára április 22-én, 97 éves korában Kolozsváron elhunyt. Temetése április 25-én volt a Házsongárdi temetőben.

■ *Dr. Nicolae Mladin* ny. ortodox metropolita június 1-én elhunyt. Temetése a felsőszombati Brîncoveanu kolostorban volt.

Halottaink

Özv. Sigmond Józsefné Mátyás Piroska, néhai Sigmond József lelkész özvegye, április 4-én, életének 86. évében Kolozsváron elhunyt.

Máthé Zsigmondné Bucsi Iлона, Máthé Zsigmond ny. esperes-lelkész hitvestársa, életének 81. évében, május 3-án Székelyudvarhelyen meghalt.

Forró Tamás volt unitárius lelkész, életének 38. évében, május 10-én Kolozsvárt elhunyt. Teológiai tanulmányait 1969—1973 között végezte a Protestáns Teológiai Intézetben. 1973. november 1 és 1974. szeptember 30 között Marosvásárhelyen, 1974. október 1—1975. július 31 között Iszlón és 1975. augusztus 1—1980. május 1 között a csegezi egyházközségben teljesített szolgálatot. 1980. május 1-től lelkészi állásáról lemondott és világi pályára lépett. Temetése május 14-én volt a Házsongárdi temetőben.

Kisgyörgy Imre, főtanácsi tag, a bukaresti leányegyházközség gondnoka, május 15-én visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése május 24-én volt Bölönben.

Emlékük legyen áldott!

Barabás Miklós *Önéletrajza*. Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta Banner Zoltán. Dacia könyvkiadó. Kolozsvár-Napoca, 1985. 264 l. + 16 l. képmelléklet

„A francia azt mondja: »Az ember születik, él és meghal«. Ez a történelem, de mégis, egyik több jelét hagyja hátra annak, hogy élt, mint más ember.“ — írja önéletrajza vége felé Barabás Miklós. Márpedig ő azok közé tartozik, akiknek emlékét az életjelek sokasága őrzi: Több mint háromezer számontartott képe. Sőt, megélhetését is annak köszönhetette, hogy többé-kevésbé híres emberek, vagy csak egyszerű polgárok az ő festményein akarták megörökíttetni arcvonásaikat, ezzel is életjelt hagyva utódaikra, a következő századokra. De ha a képek már amúgy is fényt vetnek Barabás életére, korára, miért állott az öregedő festőművész is az erdélyi önéletrajz- és emlékirók sorába? Talán nem az a szándék vezette, hogy újabb jelt hagyjon maga után? Ő maga is tudtában lehetett már annak, hogy nevét beírta művelődéstörténetünkbe. Sokkal inkább arra gondolhatott: életpályája érdekes adalék a magyar festészet történetéhez, olyan emlékeket őriz meg a forradalom előtti időkről, egy önerejéből felemelkedő festő pályafutásából, amelyeket a kibontakozó művészettörténet nem nélkülözhet majd.

Ebből a meggondolásból és az emberi emlékezet természetéből is adódik, hogy Barabás is — mint a legtöbb emlékiró — gyermek- és tanulóéveit, ifjúságát, megélhetésért, elismerésért folytatott harcát ábrázolja részletesen. Élete második feléből már alig talál feljegyzésre méltó eseményeket, jóformán csak a művészeti életre összpontosít.

Barabás Miklós gyerekkorára, mint élete legszomorúbb időszakára emlékszik vissza. Mind a márkosfalvi Barabás, mind a dálnoki Gaál család, melyekből apja illetve anyja származott, a jómódú székely réteghez tartozott. Neki azonban mi sem jutott a jólétből, mert alig hathónapos volt, amikor édesanyja, Terézia asszony, megúnva férje italozásait, ölébe kapta kisfiát, s magával vitte Dálnokba a nagyszülőkhöz. A távozást válság követte, s ez az akkoriban szokatlan lépés nagy megpróbáltatásoknak tette ki az anyát és gyermekét: a nagyatyai háznál állandóan éreztek, hogy kegyelemkenyéren élnek. Rövidesen mindkét szülője újra családot alapított, s a kis Miklóst 12 éves koráig még úgy ahogy nagyapja, Gaál István támogatta. Hanem a szülők helyett is nevelőjévé lett, otthont nyújtott számára hat és fél éves korától a nagyenyedi Református Kollégium. Tizenkét éves korától Bethlen fejedelem ajándék cipóján élt, s máso-